

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра екології та безпеки життєдіяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ М. І. Мальований
“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Природоохоронне інспектування»

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр

спеціальність 101 «Екологія»

факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2019 рік

Робоча програма з дисципліни “Природоохоронне інспектування” для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища». – Умань, Уманський НУС. – 2019. – 9 с.

Розробник: Шевченко Н.О., к.н.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології та безпеки життєдіяльності

Протокол від “30” серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Сонько С. П.)
(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Протокол від “_____” _____ 2019 року № ____.

“_____” _____ 2019 року Голова _____ (Тернавський А. Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 18 «Технології та виробництво»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 183 «Технології захисту навколишнього середовища»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		6-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь бакалавр	Лекції	
		16 год.	.
		Практичні	
		28 год.	
		Самостійна робота	
		76 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання (%) – 36,6:63,4, для заочної форми навчання (%) –

2. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу – формування знань та практичних навичок із раціонального природокористування та проведення контролю щодо додержання вимог природоохоронного законодавства у процесі господарської та іншої діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів знань, щодо визначення основних понять екологічного інспектування, організаційних аспектів планування, забезпечення та підготовки екологічних інспекторів в Україні,
- формування у студентів знань, щодо системи екологічних норм і стандартів України, міжнародних стандартів,
- придбання навичок застосування нормативних документів на практиці.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності:

- прагнення до збереження навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

- здатність до попередження забруднення довкілля та кризових явищ і процесів;
- здатність проводити спостереження та інструментальний і лабораторний контроль навколишнього середовища, впливу на нього зовнішніх факторів, з відбором зразків (проб) природних компонентів;
- здатність до розробки методів і технологій поводження з відходами та їх рециклінгу;
- здатність до забезпечення екологічної безпеки.

Програмні результати навчання:

- обґрунтовувати та застосовувати природні та штучні системи і процеси в основі природозахисних технологій відповідно екологічного імперативу та концепції сталого розвитку;
- вміти застосовувати основні закономірності безпечних, ресурсоефективних і екологічно дружніх технологій в управлінні природоохоронною діяльністю, в тому числі, через системи екологічного керування відповідно міжнародним стандартам.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи екологічного інспектування

Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля

Тема 1. Основні завдання та принципи екологічної інспекції

Змістовий модуль 2. Форми, види, правовий інститут екологічної інспекції.

Тема 1. Форми, види та правовий інститут екологічної інспекції

Змістовий модуль 3. Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування
Тема 1. Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	лаб	п	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основи екологічного інспектування												
Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля												
Тема 1. Основні завдання та принципи екологічної інспекції	22	5	–	9	–	8						
Разом за змістовим модулем 1	22	5	–	9	–	8						
Змістовий модуль 2. Форми, види, правовий інститут екологічної інспекції												
Тема 2. Форми, види та правовий інститут екологічної інспекції	19	5	–	9	–	9						
Разом за змістовим модулем 2	19	5	–	9	–	9						
Змістовий модуль 3. Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування												
Тема 3. Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування	19	6	–	10	–	9						
Разом за змістовим модулем 3	19	6	–	10	–	9						
Усього годин за модуль	60	16	–	28	–	76						
Усього годин	120	16	–	28	–	76						

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. Основи екологічного інспектування			
Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля			
1	Діловодство у справах про адміністративне правопорушення	8	
Змістовий модуль 2. Форми, види, правовий інститут екологічної інспекції та органи, які її здійснюють			
2	Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи та використання природних ресурсів	9	
Змістовий модуль 3. Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування			
3	Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення	9	
Разом		28	

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1. Основи екологічного інспектування			
Змістовий модуль 1. Законодавчі основи охорони довкілля			
1	Законодавчі основи охорони довкілля. Перевірка об'єкта з питань утворення, розміщення та знешкодження відходів	28	
Змістовий модуль 2. Форми, види, правовий інститут екологічної інспекції			
2	Форми, види та правовий інститут екологічної інспекції. Позови через забруднення навколишнього природного середовища	25	
Змістовий модуль 3. Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування			
3	Органи, що здійснюють Природоохоронне інспектування. Обмеження, тимчасова заборона або припинення діяльності підприємств у разі порушення ними природоохоронного законодавства	23	
Разом		76	

7. Методи навчання

Навчання здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Відповідно до положення вищої школи і навчальних планів підготовки студентів, основними формами навчання дисципліни є читання лекцій, проведення практичних занять, самостійна та наукова робота студентів.

В рамках вивчення дисципліни передбачено проведення:

– лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій планується використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу;

– практичні заняття. На практичних заняттях планується засвоєння практичних навиків по вивченню впливу господарської діяльності людини на навколишнє середовище. Також, за необхідності, здійснюється тестування всіх студентів групи за відповідною темою. З метою кращого засвоєння матеріалу планується використання кросвордів, рефератів, ситуаційних задач тощо. По окремих темах планується проведення дискусії із застосуванням методик рольових тріад. В кінці заняття викладач підсумовує виконану роботу і дає завдання для підготовки до наступного практичного заняття;

– самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання. Вона полягає в опрацюванні матеріалів лекцій, а також в підготовці до виконання та захисту робіт під час практичних занять та підсумкового контролю з модулів.

Крім того, передбачено консультації здобувачів викладачами на кафедрі в позаурочний час.

Наукова робота студентів здійснюється у роботі гуртків, підготовці та виступах на наукових студентських конференціях, написанні статей у збірник наукових праць університету.

8. Методи контролю

Поточний контроль застосовується для перевірки знань студентів на семінарських заняттях.

Модульний контроль застосовується по закінченні відповідного модуля шляхом письмових самостійних робіт.

Тестовий контроль здійснюється з метою: перевірки знань, виявлення вмінь виконати певні дії на основі здобутих знань, виявлення вмінь самостійно здійснити критичний аналіз вивченого матеріалу, визначення вмінь студентів творчо використовувати здобуті знання під час розв'язання нестандартних завдань.

Підсумковий контроль спрямовано на визначення рівня реалізації завдань, сформульованих у навчальних програмах. Він охоплює і теоретичну, і практичну підготовку студентів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Модульний контроль_(25 балів)	Сума
Модуль №1				100
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3		
T1	T2	T3		
30	25	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Василенко О. В. Методичні рекомендації з дисципліни «Природоохоронне інспектування» для студентів спеціальності 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища» / О. В. Василенко. – Умань, 2016. – 32 с.

2. Василенко О. В. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Природоохоронне інспектування» для студентів спеціальності 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища» / О. В. Василенко. – Умань, 2017. – 21 с.

3. Василенко О. В. Методичні рекомендації для написання контрольної роботи студентами заочної форми навчання студентів з дисципліни «Природоохоронне інспектування» для студентів спеціальності 101 «Екологія» та 183 «Технології захисту навколишнього середовища» / О. В. Василенко. – Умань, 2017. – 21 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Основні напрямки державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Затверджено Постановою ВР від 05.03.98 №188/98 – ВР.-Д., ВАТ"УкрНТЕК", 1998. – 80 с.

2. Методичні рекомендації про порядок проведення інспекторських інспекторських перевірок з дотримання природокористувачами вимог законодавства з охорони навколишнього середовища. – Мінприроди України, Київ, 1994. – 32 с.

3. Методичні вказівки про порядок притягнення до адміністративної відповідальності порушників природоохоронного законодавства. – Мінприроди України, Київ, 1994. – 32 с.

4. Костров М. М. Державний екологічний контроль / М. М. Костров, В. К. Сівак, В. Д. Солодкий. – Чернівці, Зелена Буковина, 2006 – 386 с.

5. Тарасова В. В. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище: Навч. посібник. / В. В. Тарасова, А. С. Малиновский, М. Ф. Рибак. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 276 с.

6. Минин Б. А. Социально-экологическая сертификация: Учебн.пособие. / Б. А. Минин, Г. Н. Гребенюк. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – 144 с.

Допоміжна

1. Закон України "Про охорону навколишнього середовища". – К., 1999. – 56 с.

2. Водний Кодекс України. – К.: 2002. – 22 с.

3. Водний Кодекс України. – К.: Астроя, 1995. – 60с.

4. Правила эксплуатации установок очистки газов. – Минхиммаш СССР, 1984. – 20 с.

5. Кодекс України про адміністративні порушення. – Харків: Одиссей, 1998. – 161 с.

6. Конвенція про біологічні різноманіття: громадська обізнаність та участь / [Гардашук Т. В., Мовчан Я. І. та ін.] – К., Стило, 1997. – 154 с.

7. Збірник законодавчих актів України про охорону навколишнього природного середовища. – в 11 т. – Ч., Зелена Буковина, 1996–2005. – 174 с.

8. Екологія і закон. Природоохоронне законодавство України. – в 2-х т. – К., Юрінком Інтер, 1997. – 198 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://www.hydroecology.chnu.edu.ua>

2. <http://ua.textreferat.com>

3. <http://ukrref.com>

4. <http://bookdn.com>

5. <http://sites.znu.edu.ua>.